

ZAHTEVI 06a, Verzija 03

## Poljoprivredna prerađivačka preduzeća

Svrha	Utvrđivanje Donau Soja zahteva koje moraju da ispune poljoprivredna prerađivačka preduzeća (farme za uzgoj stoke).														
Definicija	<p>Poljoprivredna prerađivačka preduzeća: Preduzeće ili poljoprivredno gospodarstvo koje se bavi uzgojem stoke i hrani je stočnom hranom koja sadrži soju (npr. farme koka nosilja, tovnih živina, tovnih svinja, goveda ili mlečnih krava).</p> <p><b>Bez-GM:</b> genetski nemodifikovano</p> <p><b>GM:</b> genetski modifikovano</p> <p><b>GMO:</b> genetski modifikovani organizmi</p> <p><b>Codex:</b> Kodeks o prehrabnenim proizvodima sa smernicama o genetskoj nemodifikovanosti (Guideline on the Definition of "GMO-Free Production" of Food and its Labelling (<i>Richtlinie zur Definition der "Gentechnikfreien Produktion" von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung</i>) objavljeno u Austrian Food Codex (Codex Alimentarius Austriacus)<sup>1</sup> u kombinaciji sa smernicama za kontrolu (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production (<i>Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit</i>)<sup>2</sup></p> <p><b>VLOG:</b> Udruženja za genetski nemodifikovane prehrabene proizvode („Verband Lebensmittel ohne Gentechnik“) (VLOG, <a href="http://www.ohnegentechnik.org">www.ohnegentechnik.org</a>)</p> <p><b>Non-GMO Danube Region Standard<sup>3</sup></b></p>														
Pregled	<table><tr><td>1 Procena rizika .....</td><td>2</td></tr><tr><td>2 Ulaz robe.....</td><td>2</td></tr><tr><td>3 Dokumentacija i evidencija .....</td><td>2</td></tr><tr><td>4 Izlaz robe, označavanje proizvoda .....</td><td>3</td></tr><tr><td>5 Direktno naložene kontrole .....</td><td>4</td></tr><tr><td>6 Sistemske kontrole .....</td><td>5</td></tr><tr><td>7 Grupna sertifikacija.....</td><td>5</td></tr></table>	1 Procena rizika .....	2	2 Ulaz robe.....	2	3 Dokumentacija i evidencija .....	2	4 Izlaz robe, označavanje proizvoda .....	3	5 Direktno naložene kontrole .....	4	6 Sistemske kontrole .....	5	7 Grupna sertifikacija.....	5
1 Procena rizika .....	2														
2 Ulaz robe.....	2														
3 Dokumentacija i evidencija .....	2														
4 Izlaz robe, označavanje proizvoda .....	3														
5 Direktno naložene kontrole .....	4														
6 Sistemske kontrole .....	5														
7 Grupna sertifikacija.....	5														
Status	Verzija 03: ova verzija je odobrena od strane Upravnog odbora 29.11.2023.														

<sup>1</sup> Referenca za „the Richtlinie zur Definition der “Gentechnikfreien Produktion” von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung (Guideline on the Definition of GMO-Free Production of Food and its Labelling)“ u Austrian Food Codex, IV edition: [www.verbrauchergesundheit.gv.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei\\_RL\\_15\\_1\\_2018.pdf?6fdsmn](http://www.verbrauchergesundheit.gv.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei_RL_15_1_2018.pdf?6fdsmn)

<sup>2</sup> Referenca za the Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production):

[www.bmwf.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25\\_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gen\\_technikfreiheit\\_V03\\_20150304.pdf](http://www.bmwf.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gen_technikfreiheit_V03_20150304.pdf)

<sup>3</sup> Referenca za BEZ GMO Standard za Dunavski region: [www.donausoja.org/en/downloads](http://www.donausoja.org/en/downloads)

## 1 Procena rizika

### 1.1 Prisustvo GM stočne hrane

Poljoprivrednim gazdinstvima se dodeljuje stepen rizika na osnovu kvaliteta soje koja je isporučena, uskladištena i koja se koristi kao stočna hrana (=PPP-SR):

- PPP-SR 0: isključivo Donau Soja stočna hrana, bilo pojedinačno ili kao sastavni deo smese stočne hrane;
- PPP-SR 1: druga vrsta BEZ GMO soje, bilo pojedinačno ili kao sastavni deo smese stočne hrane (uz dokumentaciju o BEZ GMO poreklu);
- PPP-SR 2: GM stočna hrana, bilo pojedinačno ili kao sastavni deo smese stočne hrane, ali u drugim proizvodim delatnostima (npr. sertifikovana hrana za koke nosilje & konvencionalna hrana za tovne svinje), pri čemu se GM stočna hrana ili sirovine ne drže u istim objektima;
- PPP-SR 3: GM stočna hrana koja se nalazi u istim objektima ali su primenjene adekvatne mere za minimiziranje rizika od GMO kontaminacije.

## 2. Ulazna roba sa deklaracijom

### 2.1 Stočna hrana koja sadrži soju

Vrsta i količina kupljene i korišćene stočne hrane, premiksa, aditiva i ostalih sirovina treba biti dosledno dokumentovana kroz korišćenje odgovarajućih pratećih dokumenata (dostavnice, računi), uključujući potpuno i ispravno korišćenje oznake kvaliteta „Donau Soja“, i treba biti dostupno za kontrolu.

### 2.2 Stočna hrana

U stočnoj hrani (koja sadrži takođe i druge sastojke pored soje), 100% sastojaka od soje mora biti Donau Soja soja. Sve komponente stočne hrane treba da budu u skladu sa bez-GMO zahtevima (npr. kukuruz, uljana repica ili premiksi).

Važeći Donau Soja sertifikat od strane svakog dobavljača stočne hrane će biti dostupan za kontrolu.

## 3. Dokumentacija i evidencija

- 3.1 Broj i gustina stoke, zajedno sa datumom njihovog ulaska u farmu i izlaska sa farme mora biti dokumentovan tako da se može proveriti verodostojnosti upotrebe hrane za životinje (npr. porcija po danu ili tovnom periodu), odmah i u bilo kome trenutku.
- 3.2 Lista hrane za životinje i lista dobavljača, kao i lista kupaca treba da budu dostupne za kontrolu.
- 3.3 Korišćenje stočne hrane se unutar preduzeća dokumentuje na način koji omogućava utvrđivanje uverljivosti u pogledu usaglašenosti korišćenih količina Donau Soja soje sa proizvodima proizvedenim od njih, zajedno sa brojem stoke.
- 3.4 Preduzeća koja sama mešaju stočnu hranu i imaju pokretne mešaone: Korišćenje uskladjene hrane za životinje, premiksa, aditiva i ostalih pomoćnih sirovina pri proizvodnji, moraju biti dokumentovana tako da se provera verodostojnosti hrane za životinje može izvršiti odmah i u bilo kom trenutku.

3.5 Uzgajivači koji koriste pokretne mešalice moraju osigurati da su mešalice adekvatno očišćene, tako da budu prazne, čiste i bez bilo kakvih tragova GMO, pre nego što dođu u kontakt sa Donau Soja proizvodima.

3.6 U slučaju direktnih distributera: Poljoprivredna prerađivačka preduzeća moraju sa Donau Soja udruženjem zaključiti Ugovor o korišćenju oznake koji sadrži zahteve koji moraju biti ispunjeni.

#### 4. Izlaz robe, označavanje proizvoda

4.1 Kvalitet i količina Donau Soja proizvoda, kao i njihovi kupci, moraju biti precizno dokumentovani u sektoru za otpremu proizvoda.

4.2 Sam proizvod (pakovanje), kao i prateća dokumenta o isporuci (otpremnice, fakture) moraju imati oznaku "hranjeno sa Donau Sojom".

4.3 Minimalni sadržaji (Donau Soja) soje

Upotreba oznake „hranjeno Donau Sojom“ može se koristiti samo ako su ispunjena sledeća dva kriterijuma:

- Kod proizvoda koji se sastoje od soje, sadrže soju (komponente od soje) ili su proizvedeni upotrebom soje u stočnoj hrani (uključ. i komponente od soje koje se dodaju u stočnu hranu kao npr. ulje) celokupna upotrebljena količina soje mora biti „Donau Soja“ soja.

Izuzetak: ako nije zagarantovana raspoloživost pojedinih komponenti od soje kao što je sojin lecitin od strane najmanje dva nezavisna ponuđača u dovolnjem kvalitetu, na zahtev i uz pismeno odobrenje Donau Soja organizacije mogu da se koriste i druge komponente, takođe sertifikovane kao genetski nemodifikovane.

- Kod proizvodnje proizvoda životinjskog porekla sadržaj soje u celokupnoj porciji stočne hrane mora da iznosi minimalno sledeće:

Vrsta životinje	Minimalni sadržaj soje u porciji (%)
Tovne svinje	10 %
Tovni pilići	10 %
Koke nosilje	5 %*
Tovna goveda	250 g/grlo/dan
Mlečne krave	100 g/grlo/dan**

\* Izračunato tokom celokupnog perioda leženja jata koka

Ako stanica za pakovanje jaja (koja sarađuje sa nekoliko dobavljača jaja) želi da označi svoje proizvode sa "Donau Soja" oznakom, mora da se pobrine da najmanje 80 % sertifikovanih jaja potiče od nosilja koje su hranjene sa prethodno navedenom minimalnom količinom soje.

\*\* važi za proizvođače mleka i mlečnih proizvoda koji iste sami plasiraju na tržište

Ako mlekara (sa nekoliko dobavljača mleka) svoje proizvode želi da obeleži oznakom „Donau Soja“ mora biti osigurano da najmanje 20 % mleka potiče od krava koje se hrane gore navedenom minimalnom količinom soje.

Niži procenti sadržaja soje odobravaće se od slučaja do slučaja shodno prijavi i pratećoj proveri od strane Donau Soja organizacije.

Gazdinstva koja sama mešaju stočnu hranu se moraju uskladiti sa zahtevanim minimalnim sadržajem soje u porciji stočne hrane (pogledati tabelu), i ukupna količina soje mora biti Donau Soja soja. Usklađenost sa ovim zahtevima će biti demonstrirana formulacijama i procedurama mešanja.

#### 4.4 Periodi konverzije

Ako je već sprovedena konverzija stada na genetski nemodifikovanu prehranu shodno austrijskom Kodeksu ili zahtevima nemačkog Zakona o sprovođenju uredbi u oblasti genetske tehnologije ili zahtevima Standarda za kontrolu proizvodnje bez genetske modifikacije u Dunavskom regionu, obeležavanje proizvoda oznakom „hranjeno Donau Soja“ kod farmi koka nosilja i mlečnih krava prilikom prvobitne konverzije farme može da se izvrši neposredno nakon konverzije prehrane na „Donau Soja“ stočnu hranu.

U svim drugim slučajevima za obeležavanje proizvoda oznakom Donau Soja važe isti periodi konverzije do stavljanja nekog proizvoda u promet koji su navedeni u austrijskom Kodeksu ili u nemačkom Zakonu o sprovođenju uredbi u oblasti genetske tehnologije ili zahtevima BEZ GM Standarda za Dunavski region.

#### 4.5 U slučaju direktnih distributera: Farma može označiti proizvod (pakovanje) koji dostavlja kupcu oznakom "hranjeno sa Donau Sojom" pod uslovom da su ispunjeni svi zahtevi.

### 5. Direktno naložene kontrole

#### 5.1 Uzgajivači stoke sklapaju ugovor o sprovođenju kontrola sa kontrolnom organizacijom odobrenom od strane Donau Soja udruženja, kojim se nalaže sprovođenje i učestalost kontrola o sopstvenom trošku na sledeći način:

- farma svih stepena rizika: prva kontrola;
- farme stepena rizika od 0 do 2 (PPP-SR 0-2): kontrole na svake dve godine;
- farme stepena rizika 3 (PPP-SR 3): dodatna kontrola jednom godišnje.

Revizije od strane Donau Soja udruženja i sertifikacija trebalo bi – ukoliko je to moguće – da se uvek sprovode zajedno odn. u kombinaciji sa kontrolama genetske nemodifikovanosti.

#### 5.2 Donau Soja sertifikacija i provera odnose se samo na onu vrstu/one vrste životinja čiji proizvodi se obeležavaju oznakom „hranjeno sa Donau Sojom“. Ostale proizvodne linije, ukoliko ne predstavljaju rizik od kontaminacije, nisu predmet provere.

Napomena: Preduzeća koja sama mešaju stočnu hranu, i koja dokupljuju sojinu sačmu, prženo sojino zrno ili ostale komponente od soje kao što je sojino ulje u pogledu genetske

nemodifikovanosti tretiraju se kao poljoprivredni proizvođači. Preduzeća koja sama prerađuju stočnu hranu i koja soju iz sopstvenog uzgoja ili dokupljenu radi korišćenja za prehranu u sopstvenom preduzeću prže u sopstvenoj pržionici se shodno Donau Soja smernicama smatraju primarnim prerađivačem (videti Zahtev Z 04 Primarni prerađivač).

- 5.3 Ako preduzeće obustavi ili prekine svoju aktivnost u skladu sa Donau Soja principima, Donau Soja organizacija može, o trošku tog preduzeća da zatraži sprovođenje finalne kontrole od strane direktno angažovane kontrolne organizacije radi utvrđivanja stepena usaglašenosti od poslednje revizije do datuma raskida ugovora. Opseg finalne kontrole smanjuje se u poređenju sa uobičajenom, redovnom kontrolom, pri čemu tačan obim utvrđuje Donau Soja organizacija, ukoliko je neophodno sa direktno angažovanom kontrolnom organizacijom.

## **6. Sistemske kontrole**

- 6.1 Preduzeće je saglasno sa sprovođenjem kontrole po slučajnom uzorku bazirane na proceni rizika od strane kontrolnih organizacija ili kontrolora angažovanih od strane Donau Soja udruženja.

## **7. Grupna sertifikacija**

- 7.1 Poljoprivredna prerađivačka preduzeća imaju mogućnost apliciranja i kroz grupnu sertifikaciju, čiji uslovi su prikazani u Zahtevima za Grupnu sertifikaciju.